

holdet bliver endnu større for alt, hvad der transporteres fra de Steder paa Øerne, der ligge mere mod Vest. Fra det østligste Punkt paa Øerne, Kjøbenhavn, koster det altsaa dobbelt saa meget ad den korte Vej over Gedser, som ad den lange over Vamdrup. Grunden hertil er simpelthen den, at vi ikke have Dampfærgeforbindelse over Gedser; det bringer Udgiften saa højt op, at det slet ikke kan betale sig at gaa den kortere Vej. En Dampfærge vil frembringe en fuldstændig Forandring heri. Motiverne oplyse ved Siden heraf adskilligt om Virkningen af Anlæg af en Dampfærge paa et andet Sted. Mellem Helsingør og Helsingborg transporteredes der saaledes før vi fik Dampfærge 3,000 Tons. Efter at vi have faaet Dampfærge steg det i Løbet af faa Aar til 82,700 Tons, og jeg kan supplere dette Tal med, at det i Aar er vokset til 94,300 Tons. Anlægget af Dampfærge vil sikkert faa den samme Virkning ved Gedser, og der er det gode ved det, at de, der komme til at betale Gildet, naar vi ikke længere gaa den lange Vej, blive de preussiske Statsbaner; det er dem, der have Hovedfordelen af, at vi ere nødte til at gaa over Vamdrup i Stedet for ad den korteste Vej. Motiverne oplyse endvidere, at der kun er 442 Kilometer over Gedser til Berlin, medens der er 807 Kilometer over Vamdrup, hvilket med andre Ord vil sige, at selv om vi fastsatte 50 pCt. højere Takster over Gedser, selv om vi forlangte en saa ekstraordinær Betaling for at bringe Godset over Gedser fremfor over Vamdrup, vilde vi dog kunne bringe Varerne billigere over Gedser til Berlin og det østlige Europa end over Vamdrup med de nugældende Takster. Jeg vil bede de ærede Medlemmer om at se disse Tal efter, de ere korrekte. Selvfølgelig kan intet Menneske sige, hvor stor Fordelen vil blive; men er der noget, man kan slutte med nogenlunde Sikkerhed, er det, at det er en Route, der kan betale sig. Til det ærede Medlem for Esbjerg, som gerne — det hørte jeg ikke selv, men det er refereret mig — vilde holde mig fast, jeg tror, det var over for Kalundborgrouten, vil jeg straks sige, at jeg er aldrig tilbøjelig til at gaa af Vejen for, hvad jeg anser for rigtigt, saa hvis jeg kommer til den Over-

bevisning, at det er en Route, der bør yderligere fremmes, skal det ærede Medlem ikke have vanskeligt ved at holde mig fast paa en Forbedring af den, naar denne kommer til at ligge for i en fornuftig Form. Men jeg vil samtidig slutte mig til den ærede Ordfører, der ogsaa omtalte denne Route, og gøre opmærksom paa, at en Grundforbedring af den er en ret kostbar Foranstaltning. Det drejer sig om enten 7½ eller 8½ eller 10½ Million Kr., efter den Vej, man vælger. Dertil kommer, at det turde være et Spørgsmaal, om det, selv om man vilde ofre disse store Beløb, kunde betale sig for Staten at føre Godsfærger direkte fra Sjælland til Aarhus, og det kunde maaske endnu mindre betale sig at føre dem ved dobbelt Omskibning over Samsø. Dette turde være et Spørgsmaal af Grunde, som jeg ikke her skal komme dybt ind paa, idet jeg tidligere har gentagende Gange fremdraget dem, men som i Korthed bunde i, at en Transport pr. Dampfærge er ganske overordentlig kostbar, sammenlignet med en Transport ad Bane paa Fastlandet. I øvrigt skal jeg herom føje til, at jeg tvivler paa, at nogen af de tre Veje, man fra Udvalget har spurgt Ministeren om, vilde være den rigtigste for en Route fra Kalundborg til Jylland. Jeg er paa dette Punkt foreløbig enig med det ærede Medlem for Bælum (J. Jensen), jeg er ligesom han havnet i, at den rigtigste Vej sandsynligvis vilde være at føre Banen fra Kalundborg til Refsnæs i Forbindelse med Dampfærge herfra over til Hou; det bliver kun 6 Mil for Færgeoverfarten og kun een Sejlads. I det hele taget er dette i øvrigt et Spørgsmaal, som fortjener nøje at prøves, og en rimelig Udgift over for en Løsning her, naar den tillige viser sig, at den kan forenes med en økonomisk fornuftig Drift, vilde have en meget paalidelig Støtte i mig, men for Resten gælder det jo om Kalundborg som om Esbjerg, at vi have, saa vidt jeg ved, i alt kun to Dampskibsrouter, der subventioneres af Staten, og det er netop Kalundborg-routen med 50,000 Kr. om Aaret og Esbjergrouten med betydeligt mere, saa egentlig Tilsidesættelse kan man ikke tale om ved nogen af disse Router.

Naar den ærede Ordfører — jeg tror